

kursgevinstlovens almindelige regler for fremtidige udlån og valgfri overgang for eksisterende udlån til sig selv at have provenumæssige konsekvenser. Det hænger sammen med, at forslaget indebærer, at indtægter og udgifter, som efter gældende regler holdes uden for indkomstopgørelsen i medfør af balancereglen, og som efter lovforslaget skal medtages ved indkomstopgørelsen, modsvarer hinanden.

Forslaget om, at realkreditinstitutter m.v. og Danmarks Skibskreditfond fra og med 1998 skal opgøre kursgevinster og -tab på fondsbeholdninger efter lagerprincippet, har større provenumæssig rækkevidde. Forslaget indebærer, at de institutter, der hidtil har opgjort kursgevinster efter realisationsprincippet, skal indtægtsføre forskellen mellem anskaffelsessummen og markedsværdien ultimo 1998 af fondsbeholdningen ved indkomstopgørelsen for indkomståret 1998.

Det er forbundet med stor usikkerhed at skønne over anskaffelsessummen og markedsværdien af institutternes fondsbeholdninger ultimo 1998. De senest foreliggende oplysninger er for indkomståret 1995. Opgørelsen vil blandt andet afhænge af rentudviklingen i 1997 og 1998 samt af de kursgevinster, som institutterne realiserer i forbindelse med porteføljeomlægninger i årene 1996-1998.

I det følgende overslag er skønsmæssigt antaget, at markedsværdien af fondsbeholdningen for de institutter, som fra 1998 skal anvende lagerprincippet, ligger i størrelsesordenen 70 mia. kr., og at overgangen til lagerprincippet vil medføre en forøgelse af de skattepligtige indkomster svarende til ca. 4 pct. af fondsbeholdningens markedsværdi. Med disse antagelser bliver indkomstvirkningen i 1998 ca. 3 mia. kr.

Det udløser alt andet lige et skatteprovenu på skønsmæssigt ca. 1.000 mill. kr. for indkomståret 1998, hvoraf kommunernes andel udgør ca. 135 mill. kr. Finansårsvirkningen i 1998 skønnes at andrage ca. 900 mill. kr.

Engangsprovenuet i 1998 fra beskatningen af urealiserede kursgevinster, der ovenfor er anslået med baggrund i det nuværende renteniveau, vil afhænge af rente- og kursforholdene ultimo 1998, og selv beskudne renteændringer vil kunne ændre størrelsen af engangsprovenuet markant. Et yderligere rentefald vil forøge engangsprovenuet, mens en rentestigning frem til udgangen af 1998 vil reducere provenuet, eventuelt vende det til et provenutab.

Det nævnte skatteprovenu har karakter af en provenuforskydning mellem indkomstårene, da den del af provenuet, der skyldes den fremrykkede beskatning af urealiserede kursgevinster som følge af de senere års rentefald, modsvarer af et mindre provenu i 1999 og følgende år. Det skyldes, at der er tale om

fremrykket beskatning af en engangsgevinst, der efter gældende regler ville være blevet beskattet efterhånden, som den eksisterende beholdning afstås eller udtrækkes. Derimod er der tale om en mere permanent fremrykning af beskatningstidspunktet – og dermed en mere varig rentegevinst – for urealiserede kursgevinster som følge af løbetidsforkortelse.

Endelig medfører den foreslåede ændring af ejendomsavancebeskatningslovens kontantomregningsregler nogle modsatrettede provenuforskydninger. Det vurderes, at skærpselser vil være hyppigst forekommende med baggrund i kursstigninger på ejendommens gæld som følge af rentefaldet de senere år, således at forslaget skønnes at medføre et merprovenu. Der er ikke grundlag for at skønne nærmere over provenuet, der vedrører både skattepligtige personer og selskaber.

6. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om realkreditinstitutternes m.v. og Danmarks Skibskreditfonds overgang til kursgevinstlovens almindelige regler bortset fra lovforslagets § 7, stk. 2, som bl.a. er taget med efter ønske fra de pågældende institutter, er en fremtidssikring af de pågældende institutters muligheder for udvikling og tilpasning til den konkurrencemæssige situation, der ikke mindst påvirkes i forbindelse med en mulig anvendelse af den kommende euro. Overgangen fra realisationsprincippet til obligatorisk anvendelse af lagerprincippet for institutternes fondsbeholdning skønnes at medføre en forøget skattebetaling på ca. 1 mia. kr. i 1998 med den virkning, at der mistes en rentefordel, der kan anslås til 60 mill. kr. det første år (før skat) og gradvis aftagende de følgende år.

Lovforslagets undtagelser, for så vidt angår anvendelsen af de skattemæssige regler i kursgevinstloven for finansielle kontrakter på valutakontrakter i forbindelse med køb og salg af værdipapirer og valutakontrakter i forbindelse med sædvanlige aftaler om levering af varer og andre aktiver samt tjenesteydelser til privat brug eller til brug i modtagerens virksomhed eller som produkt af egen virksomhed, der har en tæt tilknytning til den erhvervs-mæssige virksomhed, fjerner en række hindringer for den erhvervs-mæssige udøvelse, som hidtil har været en følge af de skattemæssige regler. De indskrænkninger, der i øvrigt gennemføres med hensyn til anvendelsen af de skattemæssige regler for finansielle kontrakter angående aktionæroverenskomster og aftaler om hel eller delvis afståelse af virksomhed og andele af en virksomhed reducerer også kursgevinstlovens eventuelle skattemæssige hindringer for gennemførelse af generationsskifte.